

Regeling voor leningen, kapitaalverstrekkingen en garanties

Nog enkele vragen over de regels voor leningen, kapitaalverstrekkingen en garanties in de financiële verordening en het treasurystatuut.

Vraag:

Volgens T 6.3 (tekst hieronder) is publieke taak (of publiek belang, beide termen worden gebruikt) een voorwaarde. Volgens F 14.3 en F 14.4 (tekst hieronder) kan van die voorwaarde worden afgeweken. Passen beide bepalingen naast elkaar of is er een strijdigheid?

Antwoord:

Volledigheidshalve worden de definities onderstaand weergegeven:

Publieke taak:

In het treasurystatuut wordt de term publieke taak gehanteerd, zoals in de wet Fido wordt gehanteerd:

“Ten behoeve van de uitoefening van de publieke taak kunnen openbare lichamen beroep doen op de kapitaalmarkt en middelen uitzetten (in de vorm van het verstrekken van leningen en het nemen van deelnemingen) of garanties verlenen.”

De publieke taak zelf wordt in deze wet niet nader omschreven. Hiermee wordt recht gedaan aan de eigen verantwoordelijkheid van openbare lichamen ten aanzien van de afbakening van de publieke taak en de wettelijke taakomschrijving die zij op grond van de op hun van toepassing zijnde wetten bezitten. Op basis van dit lid kunnen toezichthouders vragen om een verantwoording over door openbare lichamen aangetrokken leningen, verstrekte leningen, deelnemingen of verleende garanties.

Publiek belang

In artikel 14 van de financiële verordening wordt de term publiek belang gehanteerd.

Publieke belangen zijn wel altijd maatschappelijke belangen, maar niet elk maatschappelijk belang hoeft een publiek belang te zijn. Volgens de Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid (WRR) is er sprake van een publiek belang als de behartiging van een maatschappelijk belang anders (bijvoorbeeld spontaan via de markt) niet goed tot zijn recht komt.

Aan de hand van de volgende vragen kun je nagaan of er sprake is van een publiek belang:

1. Is er een taak voor de rijksoverheid?
2. Is herverdeling van welvaart noodzakelijk?
3. Is er reden om gedrag te corrigeren?
4. Is er sprake van marktfalen?

Beide bepalingen kunnen naast elkaar staan en zijn niet strijdig met elkaar.

De artikelen 14.3 en 14.4 gaan over het vanwege een publiek belang afwijken van het in rekening brengen van óf de integrale kosten óf een vergoeding. Op dat moment wordt er een raadsbesluit voorgelegd door het College.

Vraag:

Van publiek belang is er geen eenduidige definitie; dat is eerder gebleken bij een voorstel voor een lening of garantie aan Weert Energie. Dat geeft het college vrijheid, in elk geval volgens T 6.3 voor bedragen tot € 50,000. Ik weet niet of dat verstandig is. De limiet is relatief laag, maar het gaat ook om het principe.

Antwoord:

Zie bovenstaande definities. Verder betreft het een politieke vraag.

Vraag:

F 14.3 en 14.4 vermeldt geen limiet aan het bedrag van de lening enzovoorts die het college zonder raadpleging van de raad kan verstrekken. De enige voorwaarde is dat de lening enzovoorts het publiek belang dient. Overigens staat er niet expliciet dat het college zonder de raad voor elk bedrag bevoegd is zolang er sprake is van een publiek belang. Misschien moeten F 14.3 en F 14.4 gelezen worden in samenhang met T.6.3. Volgens T 6.3 is die limiet er wel. Is het niet duidelijker om de limiet ook in F 14.3 en F 14.4 te vermelden? Dit ook in samenhang met het vorige punt.

Antwoord:

De artikelen 14 lid 3 en 14 lid 4 van de financiële verordening gaan over het vanwege een publiek belang afwijken van het **in rekening brengen van de integrale kosten** bij het verstrekken van leningen of garanties en het **in rekening brengen van een vergoeding** voor het verstrekken van kapitaal. In het Treasurystatuut zijn de voorwaarden opgenomen voor het verstrekken van garanties en geldleningen.

Vraag:

Waarin kan de in T 6.4 bedoelde afwijking van T 6.3 zitten?

Antwoord:

De leningen in artikel 6 lid 4 van het Treasurystatuut mag het college zonder de voorwaarden zoals gesteld in artikel 6 lid 3 verstrekken.

Vraag:

Wat is de Verordening Duurzaamheidsregeling Weert 2009 (T 6.4)? Ik kan die niet vinden, maar ik heb niet heel goed gezocht.

Antwoord:

Op basis van de verordening Duurzaamheidsregeling gemeente Weert kunnen eigenaren en bewoners onder voorwaarden een lening ontvangen via het SVN (stichting Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederlandse gemeenten) voor energiebesparende maatregelen.

Vraag:

Hoe is het met de startersleningen en eventuele andere leningen aan particulieren? Voor de starterslening is er een aparte regeling. Is die voldoende, valt die niet onder de algemene regeling van de financiële verordening en het treasurystatuut, of dekken de algemene regelingen die ook?

Antwoord:

De startersleningen vallen onder artikel 6 lid 4 onder b. Andere leningen aan particulieren, zoals in het sociaal domein, hebben een wettelijke grondslag.

Teksten:

Financiële verordening, artikel 14

3. Bij het verstrekken van leningen of garanties door de gemeente aan overheidsbedrijven en derden worden ten minste de geraamde integrale kosten in rekening gebracht. Bij afwijking vanwege een publiek belang doet het college vooraf een voorstel voor een raadsbesluit, waarin het publiek belang van de lening of de garantie wordt gemotiveerd.

4. Bij het verstrekken van kapitaal door de gemeente aan overheidsbedrijven en derden gaat het college uit van een vergoeding van ten minste de geraamde integrale kosten van de verstrekte middelen. Bij afwijking vanwege een publiek belang doet het college vooraf een voorstel voor een raadsbesluit, waarin het publiek belang van de kapitaalverstrekking wordt gemotiveerd.

5. Raadsbesluiten met de motivering van het publiek belang als bedoeld in lid 1 zijn niet nodig als sprake is van:

(...)

in orde, over deze categorieën geen vragen

Treasurystatuut, artikel 6

3. Voor het verstrekken van leningen, garanties en kapitaal aan derden gelden de volgende voorwaarden:

- er is sprake van een publieke taak;
- de derde kan of geen lening krijgen bij een commerciële financieringsinstelling of vastgesteld wordt dat het doel/ project niet of niet exploitabel tot stand komt zonder gemeentelening, gemeentegarantie of kapitaalverstrekking;
- het college informeert de raad vooraf en neemt pas een besluit nadat de raad de gelegenheid heeft gehad zijn wensen en bedenkingen te uiten. Dit geldt voor leningen, garanties en kapitaalverstrekingen boven de € 50.000;
- bij het verstrekken van leningen, garanties of kapitaal bedingt het college zoveel mogelijk zekerheden;
- de voorwaarden waaronder de lening, garantie of kapitaalverstrekking wordt verstrekt worden vastgelegd in een overeenkomst.

4. In afwijking van het 3e lid mogen de volgende leningen worden verstrekt:

- a. leningen aan (decentrale) overheden;
- b. leningen in het kader van de Verordening Starterslening gemeente Weert 2020;
- c. leningen in het kader van de Verordening Duurzaamheidsregeling Gemeente Weert van 2009;
- d. leningen op grond van wettelijke bepalingen.